

Trok Israël zich daadwerkelijk terug uit de Gazastrook? (2.6.11)

Die vraag werpt de Israëlische partnerorganisatie van Broederlijk Delen Gisha steevast op. Naar aanleiding van de recente opening van de grensovergang Rafah, tussen Egypte en Gaza, verspreidt Gisha een ludieke animatiefilm. De mensenrechtenorganisatie wil de stelling doorprikken dat Israël niet langer de controle heeft over Gaza sinds zijn terugtrekking in 2005 en dus ook geen verplichtingen meer heeft tegenover de bevolking.

Die stelling vindt steeds meer opgang, zeker nadat de Egyptische regering op 28 mei de grensovergang Rafah opende. De film toont ook aan hoe Israël's voortdurende afsluitingsbeleid de levenskwaliteit van de burgerbevolking in Gaza ondermijnt.

In een bijhorende fact sheet verwelkomt Gisha de opening van Rafah, waardoor inwoners van Gaza makkelijker naar de buitenwereld kunnen reizen. **Toch stelt de organisatie dat die maatregel niets afdoet aan Israël's verplichting om verkeer tussen de Gazastrook en de Westoever toe te laten.** 'De Palestijnse gebieden delen eenzelfde economie, onderwijssysteem, gezondheidszorg en er zijn ook talloze familiale, culturele en sociale banden. Palestijnen hebben het recht in beide delen te reizen en leven.'

Gisha stelt ook dat Israël volgens het internationaal recht, door zijn controle over de Gazastrook, **het recht heeft om boten naar Gaza tegen te houden, te controleren op wapens en te verplichten de goederen uit te laden in de haven van Ashdod en ze over land naar Gaza te transporteren.** De organisatie stelt dat **dit recht echter gepaard gaat met een verplichting om het gewone leven te faciliteren** door burgers bewegingsvrijheid te geven en niet-militaire goederen toe te laten. 'Israël moet de huidige verregaande beperkingen opheffen en de invoer van bouw materiaal, export en vrij verkeer van personen, met individuele veiligheidsinspecties, toelaten.'

Enkele feiten op een rijtje

Economische situatie:

- Er is geen voedseltekort in Gaza, maar extreme armoede steeg aanzienlijk door de jarenlange afsluiting en de reisbeperkingen.
- Meer dan 70% van de bevolking doet een beroep op humanitaire hulp. Het officiële werkloosheidscijfer is 30,8% (tegenover 18,7% in 2000).
- Er is een tekort van 250 scholen, onder meer door het importverbod op bouw materieel. Klassen worden in 2, of soms 3 shifts opgedeeld.

Toegang

- De invoer van goederen verloopt via de overgang Kerem Shalom tussen Israël en Gaza (naast de tunnels). Israël laat invoer toe, afgezien van dual use goederen en bouwmaterialen (staal, cement en graniet). Een beperkt aantal bouwmaterialen voor internationale organisaties werd ingevoerd. Sinds januari 2011 bedroeg de maandelijkse invoer 7 % van wat vóór 2007 werd ingevoerd voor specifieke projecten.
- De export van goederen is verboden. Uitzonderlijk liet Israël tussen november 2010 en april 2011 beperkte uitvoer van aardbeien, paprika's, bloemen en tomaten voor de Europese markt toe. Gemiddeld werden er toen twee trucks per dag uitgevoerd, terwijl Israël zich er in 2005 toe verbond dagelijks 400 trucks voor uitvoer toe te laten.
- De enige overgangen voor personenverkeer zijn Rafah (naar Egypte) en Erez (naar Israël). Israël laat enkel doorgang in Erez toe voor 'uitzonderlijke humanitaire gevallen, met de nadruk op medische urgenties'. De afgelopen maanden gaf Israël ongeveer 3000 personen de toestemming via Erez te reizen.
- Reizen naar de buitenwereld verloopt meestal via Rafah. Op 28 mei 2011 opende Egypte de

grensovergang zes dagen per week voor vrij verkeer van personen, afgezien van mannen tussen 18 en 40, die hebben een visum nodig. Vrij verkeer van goederen via Rafah is niet mogelijk. Door zijn controle over het Palestijnse bevolkingsregister, heeft Israël indirect de controle over het verstrekken van Palestijnse paspoorten, nodig voor de doorgang door Rafah.

- Israël verhindert verkeer van en uit Gaza via de zee en het luchtruim. Vissen is toegestaan tot 3 zeemijl van de kust. Langs het grenshekken verbiedt Israël de toegang tot een 'bufferzone' van 300 tot 1500 meter breed.
